

ning af udvalgets forslag, jfr. også betænkningen s. 61.

Justitsministeriet har forståelse for disse synspunkter, men har fortsat ikke fundet det muligt at finde et generelt anvendeligt kriterium, der kunne angive de erhvervsmæssige køb, hvor de særlige beskyttelsesregler skulle finde anvendelse.

En udvidet beskyttelse af de mindre erhvervsdrivende, som køber på kredit, bør derfor efter justitsministeriets opfattelse ikke ske gennem en ændring af forbrugerbegrebet.

Imidlertid rummer lovforslaget en betydelig beskyttelse også for købere i andre kreditkøb end forbrugerkøb. Den allerede eksisterende beskyttelse efter afbetalingsloven er således opretholdt for alle køb med ejendomsforbehold, ligesom en række af lovforslagets bestemmelser, f. eks. § 15 om kravene til misligholdelsens omfang, § 22 om fogedrettens adgang til at udsætte en tilbagetagelsesforretning og § 32, stk. 1, om selvtægt, vil betyde en yderligere beskyttelse af køberen i sådanne køb. I andre erhvervsmæssige køb vil lovforslaget betyde, at området nu ikke længere er ulovreguleret, omend lovens regler i disse køb kan fraviges ved aftale, jfr. pkt. c) nedenfor. Behovet for en yderligere beskyttelse af de mindre erhvervsdrivende må endvidere i et vist omfang antages at kunne imødekommes ved anvendelse af aftalelovens § 36 om tilsidesættelse af urimelige aftaler.

*c) I hvilket omfang skal parterne kunne fravige loven ved aftale? (forslagets § 6)*

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at loven i *forbrugerkøb* ikke skal kunne fraviges til skade for køberen.

Med hensyn til *erhvervskøb* har udvalgets flertal foreslået, at parterne ved køb af erhvervsløsøre, som ikke er et motordrevet køretøj, skal kunne aftale, at loven ikke skal gælde for købet, når kontantprisen overstiger 100.000 kr., jfr. s. 35, 56, 59, 63-64 og s. 114-116 i betænkningen. Baggrunden for dette forslag er, at det ofte har været kritiseret, at afbetalingsloven, selv om den har karakter af en social beskyttelseslov, omfatter alle afbetalingskøb uanset køkets størrelse og uanset, hvem køberen er. Kritikken har i første række sigtet til afbetalingslovens krav om mindsteudbetaling. Der har endvidere været udtrykt ønske om, at visse erhvervsmæssige lejeforhold, herunder leasing, blev undtaget fra afbetalingsloven. For så vidt angår leasing har bl. a. den gældende regel i afbetalingslovens § 1, stk. 2, givet anledning til problemer, fordi den bestemmer, at lejekontrakten betragtes

som køb på afbetaling, når det må antages at have været meningen, at modtageren af tingen skal blive ejer af den. I så fald har leasing-selskabet ikke kunnet bevare ejendomsretten til tingen, hvis udbetalingskravet i afbetalingsloven ikke var opfyldt.

Flere af de myndigheder og organisationer, som har udtalt sig om betænkningen, finder ikke, at udvalgets kriterier for, om parterne har aftalefrihed, er særlig velegnede.

Efter justitsministeriets opfattelse må det erkendes, at en afgrænsning baseret på købesummens størrelse kun i beskedent omfang afspejler sondringen mellem store og små erhvervsdrivende og derfor kun er en grov målestok for det, der er det afgørende, nemlig køberens reelle beskyttelsesbehov. Sondringen tager på den ene side ikke højde for de talrige kreditkøbsaftaler med en kontantpris på under 100.000 kr., som indgås af store erhvervsdrivende købere uden reelt beskyttelsesbehov, og på den anden side vil forslaget kunne føre til, at de mindre erhvervsdrivende på grund af standardaftaler om, at loven ikke skal gælde, ikke vil være beskyttet af loven i de tilfælde, hvor de foretager deres største og mest afgørende investeringer, og hvor de derfor har størst behov for beskyttelse. Da den gældende afbetalingslov ikke indeholder nogen beløbsbegrænsning, vil udvalgets forslag kunne betyde en ikke uvæsentlig svækkelse af de mindre erhvervsdrivendes retsbeskyttelse i forhold til den gældende retstilstand.

På baggrund af det anførte finder justitsministeriet det rigtigst at opretholde den eksisterende retstilstand, hvorefter parterne ved køb med ejendomsforbehold ikke kan fravige lovens beskyttelsesregler til skade for køberen uanset køkets størrelse. Det ovenfor nævnte særlige problem vedrørende leasing vil blive løst ved en gennemførelse af forslaget om, at udbetalingskravet ophæves i erhvervsmæssige køb.

Det er herefter et spørgsmål, om det ved erhvervsmæssige kreditkøb *uden* ejendomsforbehold bør være muligt for parterne at aftale, at loven ikke skal anvendes. Justitsministeriet har her overvejet forskellige løsninger. En mulighed ville være at foreslå, at loven også på dette område skulle være ufravigelig. Dette ville selvsagt indebære den videste beskyttelse for mindre erhvervsdrivende købere. De regler i forslaget, der herved ville blive gjort ufravigelige, ville navnlig være § 14 om køberens ret til at betale før forfaldstid, § 15 om hvilke krav, der stilles til køberens misligholdelse, før kreditor kan gøre særligt aftalte misligholdelsesbeføjelser gældende, og § 16 om opgørelse af kreditors tilgodehavende ved bl. a. misligholdelse. Efter